

صد روز در کرمان

اقمنا سکارهین بهما فلما تر کنا ها تر کنا هم سکرهینا

در مجله یغما که خوانندگان آن غالباً دانشمندانی از ایران و کشورهای دیگر هستند سزاوار نیست بخشی مطرح شود که بیشتر جنبه شخصی دارد، از این روی با تقدیم بوزش در اینجا در باواهه مأموریت صد روز مخود که صفحه‌ای از کتاب مشوش و درهم زندگانی من است - بکلیاتی اشارت میکند و علاقمندان را بر سالتی که در دست تألیف است حوالت می‌دهد.

در اوایل بهمن ماه ۱۳۲۷ بسیاری فرهنگ ایالت کرمان مأمور شدم و بی‌هیچ پیرایه باید گفت که در آغاز اکراهی تمام داشتم.

اگرچه مدت توقف من در آن سامان بسیار کوتاه بود، و در امری خطیر هم مطالعه و افاده را مجالی بیش از این باید با اینهمه با اطلاعات و سوابقی که بود با نهایت صدق و اخلاص و شتاب و تأمل در تکابهانی شون فرهنگی و ابعاد نهضتی که فرهنگ آنها از حال رکود بیرون آید، بی هیچ خستگی آنچه توائی بود بکار بردم و اگر با تأییدات الهی توفیقاتی حاصل شده باشد مساعدت‌های معنوی جناب آقا فضل الله بهرامی والی کار آزموده و رؤسای معترض دوایر دولتی و فرهنگیان آنها از عوامل مؤثر بوده‌اند.

اگر تصور رود که اصلاحات اساسی فرهنگی باقیود تشکیلاتی و روشهای ناسازگار باسانی و مدت کوتاه دارد تصویری خطاست، ولی نباید انکار کرد که حسن نیت و مراقبت و دلسوزی متصدیان امر در اجرای همین برنامه‌ای که در دست است و صرف همین بودجه‌ای که در اختیار است تأثیری عظیم دارد، و من خدای بزرگ‌گواه میگیرم که در این هر دو قسمت نهایت توجه را بکار می‌بستم، و اگر اقداماتی که شده بتأمل و تحقیق بشماره و بنیت سنجیده‌آید، گنجایش حوصله مدت را از آن بیش نتوان یافته: بگوییم من و کس نگویید که نیست که بی‌ره فراوان و ره اند کی است

کرمانیان مردمانی شریف و با ذوق و علاقمند بفرهنگ اند، محصلین نیز- چون وسائل سرگرمی‌های زندگانیست - بیشتر بکار خود می‌رسند و ادب و تربیت خانوادگی را که بادگار پیشینیان قوم است از دست تهدده‌اند. اگر فرهنگ آنچه را سر برستی آزموده و با اخلاص باشد و از این مقتضیات و مزایا که در دیگر نقاط نیست بتواند بهره بگیرد، در برانگیختن استعداد، و بکار انداختن نیروی معنوی، و نمایاندن گوهر فرزندان هوشیار این سرزمین خدمتی شایسته بفرهنگ کرده است.

ما فرهنگیان در وله نخست باید هدف اصلی و کمال مطلوب از تعلیم و تربیت را خود بدرستی بشناسیم و بشناسیم و روش دیگران را دقیقاً مطالعه کنیم و بسنجیم و آنگاه

ورزشگاران گرمان هنگام عزیمت بشیر از (اسنند ۱۳۳۷)

از راست بچپ : عبدالحسین شبدیز فرماندار — جناب فضل الله بهرامی استاندار — حبیب یغمائی رئیس فرهنگ

آسان تر و کوتاه تر راه را در پیش گیریم و فرزندان این آب خاک را به مقصد معین و مطلوب برایم و چنان بار آوریم که در این جهان بکامیابی و خرمی و تقوی زیست کنند که رستگاری اخروی نیز در این است .

خوشبختانه اکنون که اولیای فرهنگ در افکنند طرحی نو و تنظیم برنامه ای سودمند توجیهی مخصوص در امر تعلیم و تربیت مبنی دارند کمال امیدواری است که خدمتگزاران صمیم فرهنگ نیز در انجام وظایف توفيقی بیشتر یابند و از کوشش و کار خویش بهره ای شایسته تر بر گیرند .

باری ، در مدت توقف گرمان و مخصوصاً هنگام عزیمت ، از هر طبقه مهربانی ها و ملاحظه ها دیدم که بیان آن نوعی از خودستانی است اکنون هم که در طهران او را «برونده» چند ماهه مدت مأموریت خویش را که مجلدی قطور شده است درمی نگیرم و نامه ها و تلکرافه های مفصل و مکرری که در استدعای ادامه خدمتگزاری من بو زارت فرهنگ کرده اند میخواهم بر تأثیر و شرمند گیم می افزاید که با این که خدمتی بسزا از دستیم بر نیامده است تا چه حد مشمول عواطف و الطاف این تعجب مردمان فرهنگ نواز بوده ام .

هم سرفراز هم خجل، هم شادمان هم تگدل

و زعهدیه بیرون آمدن، نتوانم این اکرام را

اینک از میان صدھا مکاتیب دانش‌آموزان که آنها را بعنوان بزرگترین افتخارات و پاداش‌ها تلقی میکنم نامه منظوم آفای علی‌اکبر سیرجانی محصل دانشسرای کرمان بی‌تغییر و تصحیح درج میشود که از ذوق و اندیشه و احساسات محصلین آنجا نموده‌ای بدست افتاد. و همچنین اشعار آفای پورحسینی دبیرعلوم تربیتی و ادبیات اراکه در مجلس تودیع پس ازیانی مؤثر قرانت کردند بیادگار در اینجا بنت، اما با کمال صراحت اقرار میکنم که حسن ظن بلیغ ایشان بجا نیست که «من آن که من دانم».

نقل از شماره ۱۰۳ روزنامه پیداری کرمان

پنجشنبه ۱۹ خرداد ۱۳۳۸

«ائز طبع آفای پورحسینی مدیر محترم روزنامه روح القدس که بمناسبت انتقال آفای ینمائی رئیس سابق فرهنگ کرمان به تهران سروده‌اند:

دل (یغما) برد خلق و خوی نیکوی «حبيب»

تاب هجران دیدنت اندر خور من نیست نیست

راست گوییم جان من هنگام رفتن نیست نیست

این دل نا آشنا با هجر، خون گردید خون

می‌روی جز آتش اندر سینه من نیست نیست

گاه جان رفتن زبادت یک باره می‌افتدز کار

جان من رفتی و مارا تاب گفتن نیست نیست

مهلت راز و نیاز ما چه زود انجام شد

جنده روzi بیش گل مهمان گلشن نیست نیست

میروی آنجا که جز زلفین و مژگان نگار

اندر آنجاشبر و شبکر دور هزن نیست نیست(!)

صحیت صاحبدلان در طالع زاول نبود

طالع بد، کمتر از شادی دشمن نیست نیست

آن چنان گریم که دامن پاک گردد پر کهر

چون تودر کشور کسی پاکیزه دامن نیست نیست

رفتنت چون آتشی کافتند بدل ها شعله زد

در مقام شمع خود پروانه ایمن نیست نیست

۱- سید ابوالقاسم پورحسینی لیسانسیه علوم تربیتی، جوانی است شاعر و نویسنده، و

معلمی است علاقمند و پرکار. اما لازم مینماید چندی در طهران خدمت کند تا او لیلای فرهنگ شخصاً او را بشناسند نه از روی گزارشها و اوراق «برونده» و این توضیح را هم از تعریفات متقابله نپندارند.

دل به «ینما» برد خلق و خوی نیکوی «جیب»
مرهم دل در فراوش غیر شیون نیست نیست
«واصل» اندر غیبت «ینمانی» آزاده فکر
غیر تنهانی مرا مأوى و مأمن نیست نیست

علی اکبر سعیدی سیر جانی محصل دانش رای گرمان

چون شنیدم خبر رفتن ینمانی را
بگرفت از سر نو عالم بر نائی را
بشت با زد ز کرم لذت دنیائی را
بلک جهان زیور شادابی وزیبائی را
بگرفته است بکف مشعل دانائی را
از ره نشر معارف ید بیضائی را
از فدا کاری او زینت و رعنائی را
کس نمیدید بجز وحدت و یکتائی را
برد همراه هزاران دل شیدائی را
و آنگهی بر دز کف صبر و توائی را

داد از دست دلم، صبر و شکیبائی را
آنکه از بین وجودش پدر پیر ادب
آن جوانمرد که با شهرت جاویدانی
آنکه گلزار معارف ز وجودش دارد
آن ادبی که بی رهبری اهل ادب،
آن کلنسی که بفرعون جهالت، بنود،
مدتی گلشن فرنگ بدین سامان یافت
مدتی بود، بدین خطه ز مرثیوس و ریس
رفت و از رفتن او قلب همه گشت نزند
چهره بنود و دل پیرو جوان را بربود

که کند تریست کار مسیحائی را
ذکر خیرت ببرد، زحمت تنهانی را
داد هر اهل دل از دست شکیبائی را
نیست شایان همه تن، جامده دیبائی را

ای جوانمرد ادب گستردانش پرورد
«گرچه دوریم، بیاد توقدح میگیریم»
راستی رفتی از این شهر و درانبوه فراق
نه سزاوار مدیح تو بود خمامه من -

در بر اهل ادب قافیه فرسانی را
کوچو شمعیست فروزان شب یلدانی را

قصه کوتاه کنم زانکه نه شرط ادب است
«هر کجا هست خدایا، بسلامت دارش»

جمعی از کارهندان فرهنگی گرمان در عکس صفحه مقابله

از راست بچپ : عبدالرحیمی، حائری، انصاری، آذرشهری، برهانی، دانشآموز،
محمدی، شکیبا، ینمانی، طاهری، پورحسینی، توحیدی، موحدی، بقائی، عاشورزاده،
شابنده، پولادی.

ابراهیمی، نعمی، مجذزاره شورکی، صدیق، مینوئی، شفیعی، دانشآموز (ابوالفتح)
کاظمی، صفری بور، صفاتی، مولانی، فاضی زاده، تقی بور، مرشدی، عالم زاده، ...
جلال پور، ...، بابائی، مهدویان، نظامی، اوحدی، سیخاوت، نعمت زاده، وزین،
جهانبخش زاده، شریف زاده، رو تقی.

